

План заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу
План заходів по Золотопротіцькій ЗОШ І-ІІІ ступенів смт.Золотий Потік
щодо попередження насильницької моделі поведінки, випадків булінгу
серед учасників освітнього процесу, здобувачів освіти 1-11 класів на 2021-
2022 навчальний рік

№ п\п	Назва заходу	Термін проведення	Класи	Відповідальний
1.	Провести у закладі освіти Всеукраїнський тиждень з протидії булінгу (27 вересня-01 жовтня) серед учасників освітнього процесу, використати довідкові матеріали для проведення занять» Моя перша подорож безпечним онлайн-простором» (Лист МОНУ від 14. 08.2020р.№1/9-436 та від 10.03.2021р.№1/9-128)	Вересень- жовтень	1-11 кл.	Класоводи, класні керівники
2.	Заняття з елементами тренінгу»Протидія булінгу.Правила безпечної поведінки в мережі Інтернет»	Листопад	1-11кл.	Прокіпчук О.І.
3.	Проведення уроків відвертого спілкування. 1-11 кл. - «Змінюй у собі негативне ставлення до інших». 5-9 кл. – «Допоможи собі, рятуючи інших».	Грудень	1-11 кл.	Класні керівники
4.	Організувати в закладі освіти написання есе на тему: «Як довіряти і бути вдячним іншим».	Квітень	5- 11	Учителі української Мови
5.	Година спілкування з представниками правоохоронних органів «Профілактика булінгу в учнівському середовищі».	Листопад	5- 9	Прокіпчук О.І
6		Лютий	5-11	Прокіпчук О.І.

	Перегляд відеопрезентацій” Що таке булінг і як його розпізнати?»			
7	Складання та розповсюдження серед учнів 1-9 класів листівок «Що робити, щоб не стати жертвою булінгу?»	Січень- лютий	1-9	Класоводи, класні керівники

8	Розмістити на інформаційному стенді номери телефону гарячої лінії протидії булінгу 116000	Вересень		Прокіпчук О.І.
9	Провести загальношкільні батьківські збори на тему: «Що потрібно знати батькам про шкільний булінг?»	Травень		Директор школи, соціальний педагог
10.	Години відвертого спілкування за участю представників ювенальної поліції «Не допускай проявів буліну над собою. Допоможи другу».	березень	5-11 кл.	Кл. кер.

ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Загальні правила поведінки

- Здобувач освіти приходиться до школи за 15-20 хвилин до початку занять, чистий і охайний, займає своє робоче місце з першим дзвінком, готує все необхідне навчальне приладдя.
- Не можна приносити на територію школи з будь-якою метою й використовувати будь-яким способом зброю, в т.ч. ножі, вибухові, вогненебезпечні речовини; спиртні напої, сигарети, наркотики та інші одурманюючі засоби й отрути.
- Забороняється вживання непристойних виразів і жестів.
- Не можна без дозволу педагогів (за узгодженням з батьками) йти зі школи та її території в урочний час.
- У разі пропуску занять до 3-х днів учень зобов'язаний пред'явити класному керівнику довідку або записку від батьків (осіб, що їх замінюють) про причину відсутності на заняттях. У разі пропуску більше трьох днів учень зобов'язаний представити довідку з медичної установи.
- Здобувач освіти школи повинен виявляти повагу до старших, піклуватися про молодших. Школярі поступаються дорогою дорослим, старші – молодшим, хлопчики – дівчаткам.
- Поза межами закладу освіти учні поведуться скрізь і усюди так, щоб не принизити свою честь і гідність, не заплямувати добре ім'я школи.
- Здобувач освіти бережуть майно школи, акуратно ставляться як до свого, так і до чужого майна, дотримуються чистоти і порядку на території школи.
- До учнів, які привласнили чужі речі, будуть застосовані дисциплінарні стягнення. У разі спричинення збитку чужому майну, батьки учнів, які заподіяли збиток, несуть матеріальну відповідальність.
- Здобувач освіти, які знайшли втрачені або забуті, на їхню думку, речі, повинні здати черговому, який знаходиться на першому поверсі закладу освіти.
- Фізична конфронтація, залякування і знущання є неприпустимими формами поведінки.
- Не дозволяється користуватися плеєром, мобільним телефоном іншими гаджетами на уроках.
- Здобувач освіти зобов'язаний виконувати домашні завдання в терміни, встановлені шкільною програмою.
- На першу вимогу вчителя слід пред'являти щоденник.
- Щодня вести запис домашніх завдань в щоденнику, гаджетах.
- Приносити на заняття всі необхідні підручники, зошити, письмове приладдя, інструменти, робочий і спортивний одяг.

Поведінка здобувачів освіти на уроках

- Під час уроку не можна шуміти, відволікатися самому і відволікати інших товаришів від занять розмовами, іграми й іншими справами, що не стосуються уроку.
- Якщо під час занять здобувачу освіти необхідно вийти з класу, то він повинен попросити дозволу у вчителя, піднявши руку.
- Якщо здобувач освіти хоче поставити питання вчителю або відповісти на питання вчителя, він піднімає руку.
- Під час уроку учень має право ставити питання вчителю, якщо не зрозумів матеріал під час пояснення.
- Учень має право в коректній формі обстоювати свій погляд і свої переконання при обговоренні різних спірних і неоднозначних питань.

Поведінка здобувачів освіти в на перервах

- Під час перерви здобувач освіти зобов'язаний:
- підтримувати чистоту і порядок на своєму робочому місці;
- вийти з класу, якщо попросить учитель;
- підкорятися вимогам чергового учня чи учителя.
- Час перерви – особистий час кожного здобувача освіти. Він може його проводити по своєму розумінню, проте, не повинен заважати іншим.
- Під час перерви учні можуть вільно переміщатися по школі, окрім тих місць, де їм заборонено знаходитися в цілях безпеки (горище, підвал, кухня, фізична і хімічна лабораторії, майстерня, спортзал).
- Під час перерв забороняється бігати по сходах, поблизу вікон і в інших місцях, непристосованих для ігор.
- Під час перерв забороняється штовхати один одного, кидатися предметами і застосовувати фізичну силу.
- У школі категорично забороняється тютюнопаління.
- Категорично заборонено самовільно розкривати вікна, сидіти на підвіконнях чи виглядати у відкриті вікна.
- На перервах здобувачі освіти можуть звернутися до свого класного керівника, чергового учителя, дирекції школи за допомогою, якщо проти них здійснюються протиправні дії.

Поведінка здобувачів освіти в їдальні

- Під час обіду в їдальні належить дотримуватися добросусідських взаєм і поводитися пристойно.
- Здобувачі освіти повинні шанобливо ставитись до працівників їдальні.
- Учні приходять в їдальню після закінчення уроку у визначений час.
- Розмовляти під час обіду слід неголосно, щоб не турбувати тих, хто їсть поряд.

- Учні прибирають посуд після прийому їжі.
- Здобувачі освіти дбайливо ставляться до майна шкільної їдальні.
- Учні мають право взяти в їдальню принесений з дому сніданок.
- Забороняється приходити в їдальню у верхньому одязі.

Рекомендації до зовнішнього вигляду здобувачів освіти

- До школи здобувачі освіти повинні приходити в одязі, що відповідає офісному стилю.
- Одяг повинен відповідати зросту, виражати пошану господаря до самого себе і суспільства.
- Рекомендується не використовувати косметику і не носити прикраси на заняття.
- Спортивний одяг, призначений для уроків фізкультури, на інших уроках недоречний.
- Знаходитися в школі у верхньому одязі без особливих на те причин не дозволяється.
- На уроках трудового навчання діти повинні мати робочу форму.
- На урочисті загальношкільні заходи учні приходять у святковій формі.

Правила поведінки здобувачів освіти під час екскурсії

- Під час слідування до місця перебування та назад дотримуватися правил дорожнього руху, не виходити на проїжджу частину.
- Без дозволу керівника групи не залишати місця перебування.
- У разі поганого самопочуття негайно повідомити керівника групи.
- Дотримуватися правил пристойної поведінки та виконувати розпорядження керівника групи.
- Дотримуватися правил протипожежної безпеки під час розведення вогнища.
- Не торкатися незнайомих предметів, які можуть бути вибухонебезпечними.
- Паління, вживання алкогольних напоїв та купання в річці суворо заборонені.

Обов'язки чергового в класі

- Чергові призначаються відповідно до графіка чергування в класі.
- Черговий здобувач освіти здає й приймає клас.
- Чергові допомагають вчителю підготувати клас до наступного уроку, роблять посильне прибирання класної кімнати.
- Під час перерви черговий учень (учні) провітрює клас, допомагає вчителю розвісити навчальний матеріал для наступного уроку, роздає зошити за проханням учителя.

- Наприкінці робочого дня чергові учні готують клас для наступного робочого дня.

Порядок подання та розгляду заяв про випадки булінгу в освітньому закладі

Згідно Закону України « Про освіту», розділ I, статті 25, 26 керівник навчального закладу:

- здійснює контроль за виконанням плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти;
- розглядає скарги про відмову у реагуванні на випадки булінгу (цькування) за заявами здобувачів освіти, їхніх батьків, законних представників, інших осіб та приймає рішення за результатами розгляду таких скарг;
- сприяє створенню безпечного освітнього середовища в закладі освіти та вживає заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг (цькування), стали його свідками або постраждали від булінгу;
- забезпечує створення у закладі освіти безпечного освітнього середовища, вільного від насильства та булінгу (цькування), у тому числі:
  - з урахуванням пропозицій територіальних органів (підрозділів) Національної поліції України, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, головного органу у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну правову політику, служб у справах дітей та центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді розробляє, затверджує та оприлюднює план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти;
  - розглядає заяви про випадки булінгу (цькування) здобувачів освіти, їхніх батьків, законних представників, інших осіб та видає рішення про проведення розслідування; скликає засідання комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) для прийняття рішення за результатами проведеного розслідування та вживає відповідних заходів реагування;
  - забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування);
  - повідомляє уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України та службі у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти.

Якщо дитина стала свідком булінгу в закладі освіти, передусім вона може розказати про це батькам, вчителю, соціальному педагогу, психологу або безпосередньо директору.

Окрім цього, дитина може звернутись на гарячу лінію ГО «Ла Страда - Україна» з протидії насильству в сім'ї або із захисту прав дітей; до соціальної служби з питань сім'ї, дітей та молоді; Національної поліції України; Центру надання безоплатної правової допомоги.

Якщо педагог або інший працівник закладу освіти став свідком булінгу, то він має повідомити керівника закладу незалежно від того, чи поскаржилась йому жертва булінгу чи ні.

Зразок скарги на жорстоке поводження з дитиною у навчальному закладі

Директору

Золотопотіцької ЗОШ загальноосвітньої школи I-III ступенів

Светаш В..В.

ПІП,
учениці __ класу
що проживає за адресою: _____
телефон _____

ЗАЯВА

08 лютого 2021 року на перерві _____ ПІП в присутності учнів словесно мене образила та нанесла тілесні пошкодження. Це призвело до нервового зриву, відмови бути присутнім на уроках. Звертаю Вашу увагу на те, що _____ ПІП не вперше застосовує такий вид цькування по відношенню до мене та до інших учнів класу. Прошу вивчити факти, зазначені у заяві, та захистити мене від жорстокого поводження і психічного насилля з боку однокласниці _____ ПІП.

Дата П.І.П.

Керівник закладу:

- Розглядає таке звернення та реєструє у журналі обліку звернень та повідомлень про жорстоке поводження з дітьми або загрозу його вчинення;
- З'ясовує усі обставин булінгу відповідно до Порядку розгляду звернень та повідомлень з приводу жорстокого поводження з дітьми або загрози його вчинення, затвердженого спільним наказом Міністерства соціальної політики України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства охорони здоров'я України № 564/836/945/577;
- Скликає засідання комісії з розгляду випадків булінгу та окреслює подальші дії. До складу такої Комісії можуть входити педагогічні працівники, (у тому числі соціальний педагог ,психолог,) батьки постраждалого та булера, керівник закладу та інші зацікавлені особи.

Якщо комісія визнала, що це був булінг, а не одноразовий конфлікт, то керівник закладу повідомляє уповноважені підрозділи органів Національної поліції України та Службу у справах дітей.

У разі, якщо Комісія не кваліфікує випадок як булінг (цькування), а постраждалий не згодний з цим, то він може одразу звернутися до органів Національної поліції України із заявою, про що керівник закладу освіти має повідомити постраждалого.

Але за будь-якого рішення комісії керівник закладу забезпечує психологічну підтримку усім учасникам випадку.

Рішення Комісії реєструється в окремому журналі, зберігається в паперовому вигляді з оригіналами підписів всіх членів Комісії.

Психологічний супровід таких осіб здійснює соціальний педагог у взаємодії із практичним психологом. З цією метою можна запровадити консультаційні години у практичного психолога і соціального педагога, скриньки довіри, оприлюднення телефонів довіри, зокрема:

- Дитяча лінія 116 111 або 0 800 500 225 (з 12.00 до 16.00);
- Гаряча телефонна лінія щодо булінгу 116 000;
- Гаряча лінія з питань запобігання насильству 116 123 або 0 800 500 335;
- Уповноважений Верховної Ради з прав людини 0 800 50 17 20;
- Уповноважений Президента України з прав дитини 0 44 255 76 75;
- Центр надання безоплатної правової допомоги 0 800 213 103;
- Національна поліція України 102. Новоприйнятий Закон передбачає низку штрафів за цькування. - Штрафи за булінг становитимуть від 50 до 100 неоподатковуваних мінімумів, тобто від 850 до 1700 гривень або від 20 до 40 годин громадських робіт.
- Якщо булінг вчинено групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, штраф буде більшим — від 100 до 200 мінімумів (1700 - 3400 гривень) або громадські роботи на строк від 40 до 60 годин.

- Неповідомлення керівником закладу освіти уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки булінгу учасника освітнього процесу тягне за собою накладення штрафу від 50 до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до 1 місяця з відрахуванням до 20 відсотків заробітку.

Порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування)

1. Якщо комісія, створена для розгляду випадку булінгу (цькування), визнала, що це був булінг (цькування), а не одноразовий конфлікт чи сварка, то керівник навчального закладу в обов'язковому порядку повідомляє про це уповноваженим підрозділам:
  - Ювенальній поліції Бучацького відділу Національної поліції;
  - Службі у справах дітей Бучацького району.
2. У разі, якщо комісія не кваліфікує випадок як булінг (цькування), а постраждалий не згодний з цим, то він може одразу звернутися до органів Національної поліції із заявою.

Телефони довіри

- Дитяча лінія 116 111 або 0 800 500 225 (з 12.00 до 16.00);
- Гаряча телефонна лінія щодо булінгу 116 000;
- Гаряча лінія з питань запобігання насильству 116 123 або 0 800 500 335;
- Уповноважений Верховної Ради з прав людини 0 800 50 17 20;
- Уповноважений Президента України з прав дитини 044 255 76 75;
- Центр надання безоплатної правової допомоги 0 800 213 103;

- Національна поліція України 102.